Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 17 ОКТЯБРЬ, 1985 ШУ. ★ № 125 (7460). ★ Мах 3 кеп.

15 ОКТЯБРЕ МОСКВЕ СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА АРГІАНАРА ПЛЕНУМ ХИЛАР.

ПЛЕНУМО ДИЙЦАР Е ДЕШАШ:

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ ПРОГРАММА КЕРДАЧА РЕДАКЦЕ ПРОЕКТА ХЬАКЪЕХЬА.

КПСС УСТАВЕ ДЕЧА ХУВЦАМИЙ ХЬАКЪЕХЬА.

1986—1990 ШЕРАШКА А 2000-ЧА ШЕРАГА КХАЧЧАЛЦА ЙОЛЧА ЮКЪА А СССР ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЦИАЛЬНИЙ ДЕГІАЙОАЛАЯРА КЕРТТЕРЧА ЛОСТАМИЙ ПРОЕКТА ХЬАКЪЕХЬА.

ЦУ ДЕШАЕХ ЛЬЦА ПЛЕНУМЕ ДОКЛАД ЙИР КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА НОВ. М. С. ГОРБАЧЕВА.

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета Пленумах бола

ИНФОРМАЦИОННИ ХОАМ

1985 шера 15 октябре Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета аргІанара Пленум хиннай.

Пленумо дийцар ер дешаш:

Советски Союза Коммунистически парте Программа кердача редакце проекта хьакъехь.

КПСС Уставе деча хувцамий хьакъехь.

1986—1990 шерашка а 2000-ча шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проекта хьакъехь.

Цу дешаех льаьца Пленуме доклад йир КПСС ЦК Генеральни секретара нов. М. С. Горбачева. Доклада текст кепайоазон тІа арайовккхаш я.

Докладах йолча пренешка Пленуме къамвалаш дир: нн. А. А. Титаренкос — Украина Компарте ЦК шоллагІча секретара, Р. Ф. Дементьевас — КПСС Московски горкома шоллагІча секретара, Ю. Ф. Соловьева — КПСС Ленинградски обкома хьалхарча секретара, В. Г. Афанасьева — «Правда» яхача газета керттерча редактора, С. И. Манякина — КПСС Омски обкома хьалхарча секретара, М. С. Шкабардиас — приборостроение, автоматизаце средствайн управление системайн министра, А. М. Королева — С. Орджоникидзе цІерагІча еза-йоькхий машинаш еча Уральски завода токара, В. П. Демиденкос — Казахстана Компарте Кустанайски обкома хьалхарча секретара, К. С. Демирчина — Армене Компарте ЦК хьалхарча секретара.

КПСС ЦК Пленумо къовбалдир из хьажийта дІачуденна документаш, кепатеха арадаха лаьрхІар уж КПСС XXVII съездал хьалхагІа хуттйолча партийн собранешка, конференцешка, союзин республикан Компартийн съездашка, хІаьта 1986—1990 шерашкен 2000-ча шерага кхаччалца йолча юкъан СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проект — иштта хьакъегІана коллективай, дешара заведеней, эскара доакъой, обществении организацей собранешка ювцийтар-духьа.

КПСС ЦК Пленуме дийцад организационни дешаш.

Пленумо КПСС ЦК Политбюро члена кандидаталла харжар нов. Н. В. Талызини.

Пленумо нов. Н. И. Рыжков КПСС ЦК секретара декхарех мукъавалийтар, из СССР Министрий Совета Председателлала хьомаваруца дувзаденна. Решени тІаийцай нов. Н. А. Тихонов моГаш воацаш хиларах пенсе тІа водаш хиларца дувзаденна из КПСС ЦК Политбюро члена декхарех мукъавалийтара хьакъехь.

Цу тІехь ший болх чакхбаьккхар КПСС ЦК Пленумо.

КПСС ПРОГРАММА КЕРДАЧА РЕДАКЦЕ, КПСС УСТАВА ДЕЧА ХУВЦАМИЙ, 1986—1990 ШЕРАШКА А 2000 ШЕРАГА КХАЧЧАЛЦА ЙОЛЧА ЮКЪА А СССР ЭКОНОМИЧЕСКИЙ СОЦИАЛЬНИЙ ДЕГІАЙОАЛАЯРА КЕРТТЕРЧА ЛОСТАМИЙ ПРОЕКТЕХ БОЛА

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТА ПЛЕНУМА СОЦАМ

КПСС Программа кердача редакце, КПСС Уставе деча хувцамий, 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проекташ, цу дешаш хьалхьаьгІна КПСС ЦК Генеральни секретара М. С. Горбачева доклад йийца а йийца. КПСС Центральни Комитета Пленумо социм бу:

1. КПСС ЦК комиссе нийчьь Советски Союза Коммунистически парте Программа редакци проект лоцйе.

2. КПСС ЦК Политбюро юкца оттаьч КПСС Уставе деча хувцамий проект лоцйе.

3. 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проект лоцйе.

4. Ер документаш партера, къаьхьгІана коллективашка, мехка бахача наьха шерреча тІеэмашка дуцийтера лоцйе йоазон тІа арайовккхаш.

5. Союзин республикан Компартийн ЦК, парте прайоннаьна, обкомашца, окружкомашца, горкомашца, районашца йІаьстІаьна дешитадар бола дешарехь КПСС XXVII съезд хиллехьа хуттйолча партийн собранешка, конференцешца, союзин республикан компартийн съездашца дуцийтера, хІаьта 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проект — иштта хьалхьагІна коллективай, дешара заведеней, тІеэмашца, общественни организацей собранешка а ювцийтар.

6. КПСС ЦК белгалдешца, парте Программа кердача редакце, КПСС Уставе деча хувцамий, Керттерча лостамий проекташ юкъара, пропагандца ара, иншаьлаьнийтарехь болх хьаьдда дела гІулакхаш дера тІеэбарабо, конструктивни хьажаш, къаьхьгІана коллективашка хьалхьа лоцйе пересмотраш а хІара дешнера а хьаьдда дела дискуссии кхочушдерзийна бутьзобоьте хиннаьна бахьан хиннер. Тергалдеш хьаьжийтар оттаьдеш дешнера производственни интенсификацин ара, научно-техникан прогресс сиьнера, тІаьмаш кхин белгІа чІоагІдаре, ордерагІа ужетарца организационни дисциплинин лаьхьара, белгІа стиль эрганаьхьа товара дешнера. Лоцйелаш да съезда хьалхе документаш дуцийна коммунистиеран парте бакъдарашен идейно-политически бакъдарашца хьаьжийтарехь, съезд хуьлу уж хьаьгІаьхьчеран парте а дерригача советски хьалха а опыто йІаьхьий ю йола Іаьлан парда тІа лаьтта полоченнеш оттаьч новньеетин дерттаьхарех, 1985 шера печчьлаьхьчен пленаьн социалистически декларацин толамна кхочушдерзийна, цийтаьлагІча пятилетка кийчо ара, КПСС XXVII съезда сийлонца кийсадаьлара лоттийча хьовсаьна къаьхьгІана творчески инициативен хьажарн дІаьхо дегІайоалаяра тІа дерригахьарех.

КПСС Центральни Комитет чІоагІІа дог тийна а, КПСС Программа кердача редакце, КПСС Уставе деча хувцамий, 1986—1990 шерашка а 2000 шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проекташ дерригача кепехь хьаьгІна пленумо хьаьжийтарехь бакъдарашца, цийтаьлагІча пятилетка кийчо ара, КПСС XXVII съезда сийлонца кийсадаьлара лоттийча хьовсаьна къаьхьгІана творчески инициативен хьажарн дІаьхо дегІайоалаяра тІа дерригахьарех.

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА М. С. ГОРБАЧЕВА ДОКЛАД

Новньеетий!

Вай хьаьна деш КПСС Программа кердача редакце, СССР цийтаьлагІча пятилетка 2000-ча шерага кхаччалца йолча юкъа а СССР экономически социальнин дегІайоалаяра Керттерча лостамий проектаьна а хІаьта иштта КПСС Уставе деча хувцамийна а.

Іаьлаьмат бокха политически доарХІам бола документашца да уж. Цар тІа дуьдар вай программин дерхІарех, парте генеральни ньаьхьа, цун экономически стратеге юкъметерца дешаех, хІаьнарца, Іаьлаьмат чоаІхьнечеи бехнгонаьмеча, духьаьча дьаьрье — чурча сецна, иштта дунен хьалхьашта юкъерча а плане — оьвазатаьр деш ярсло оча вторе юкъагІа наьха юкъе бела балхьа формеи методеи да.

Шоаш ма харр, КПСС ЦК апрельчеи Пленумо а хІаьта цул тІехьаьгІа Іилматехнический прогресса дешкех льаьца ньаьчь совещаше а мексе сагІорахьара аплиз йир хІаьнз этгаьча хьала, бокьонца бакъьхь хьалоттийр мохк социально-экономически дегІоалаьдеГа сихдаьна а цу ларда тІа — советски общество дикалгІа диллача кердача хьал тІа оттаьлгІа яІаштІехьаьнкара а шерре кепнеци. Цунах латт ранна овла, цунах латт вай проблемай деррига аьвІан.

Сухьала концепци ийайкхо вай парте тахан хьалхе хьаьхьаьнца, цунца йода из вргІанарча XXVII съезде. Из — КПСС ЦК укъ Пленуме дувцо отгадеш цу кхаь а документа корта. Мохк социально-экономическа дегІоаГІнГа сихдаро машара хьалашка советски наьха материальнен луьхьенан Іаьхий а социально динамични а хуррдола вахар Іаланде а социалистически строй сибатехьа хьаотташ йолча, историческни кердача гайнца цилизаце тарокаш совлеснаш кхы а йиазагІен къаьхьгІен хьаьлла а еза.

Эггара хьалха XXVI съезде тІаьдилаьча гІулакхаьга хьежжа хийчььча КПСС Программа кердача редакце тьаьрехьа. Цу тІа дІенхаргІна, лаьрхІа болх беча хьаьхьаьттар хьабенна льаьхьа итогаш яккарца, мохк дІахо дегІаБоолаьдара перспективаш белгалъхьца дувзаленна, теоретическни саьнна, иштта политическа а хьисаьрца цкьа моллагІа доаьда дешаш.

Ухх тІехьаьрча тІгьаь пхиъ шера, хІаьта из вайна бІаьрга а су, вай мехка объективашца тьнсвперца цІенкаштта экономически социальнин дика хІамаш хиннад. Цар дІаДехар ненрчеи йІаьхьачеи хиннаьхьа, КПСС Устава деча тупдаьлгІ йІоаьрга анализ ела, уж кхочушдара пьаьхьаьн а хІаьта иштта парте организаторнин, социально-экономическа, идеологически гІулакхий керда достиваьш а белгаладеГа. Программа йийца йІаштІехьаьнца установкан хулгІа дІаДехар дунен хьаькъаьта юкъерча хьало а. Классеин, социальнин плане саьнна, иштта паччьаьлхьхеашта юкъерча, дунен хьаьшта юкъера ерриГача отношеней массане юкъара корма а лаьрхІа машара принципаш чІоагІаьр духьа лоаттабеча къовсамна гонаьхьа я нисаьн дІаоттадара дьаьхье хулаш доЛа хуьцамаш кердача гайнара ехетаьрдгІна гІулаьхь вІаштІехьаьнкхана дарДолаьнш дар.

Кхыча дешашна аьлча, дарий, карагІийнаьрий итогаш ян ца Іеш, саГен льаьтта тІаьча машарен чулаьхьа чанздоахарДолча гІулаьлий кьаьгаьн бакъьхьа программа кийчььлгІа а эпаш дар.

Цунца дуьзаденна уйла шун сонна тІаьлкйта безам бар са?

Эггара хьалха КПСС лаьрдеча теоретическни политическни установкий преемственноста.

Принципиальни доарХІам бу вай цул. Вахро бакъдаьлгІ парте кхоаьлгІна. Программа нийтера чуоаьдам нийса лидар. Из кхочаш а еш, вай мохк гаьнна дІаьхьалхьаьнкха бахьо коммунизм хьаьлаьре деррига достижениьхьа. Кхоаьдаргіча Программа керттера теоретическни политическни положеней юсаш я цун кердача редакце тІа а.

Парте теорин программин установкаш дегІаЙоалаяра дьаьжарца преемственноста хьаьгІьаьрца дош — из да цун теоретическ принципиальностехьа ший ниьхь цо лерргІа хьабахьаьш хиларах, марксизмана-ленинизмаьн из тешаме хьаьрах доЛа доаьн, КПСС дуьнен коммунистически боламе сел йоькха авторитет йолаьнн советски хьалха селлара тешаме бенкх хуттьшар, нагахьа саьнна ийй теоретически выводашца политически оценкашца хьда боагІаьш бола безхтоькхам болаш из хьинаеаьре.

Цунна цьаьна теоре чуьхьа нийтьь лерргІа хьаькъаьрон принципиальностехьа боьхьонца лерхІ из творчески дегІаьхьаьлилга, историческни оьмтаге хьежжа принципиальнин ІІІаьхий елга. Из-м боьхьонца иштта хиллА доаьлаш а да. ХІаьх вайна дІаьнагІа,ийсаьгІа гу социализм эрганаьхьа теоре вай программин лерхІар—коммунизм кхочаьн хулаш хиларх маьхьаьш. Цево йоаьнаш, из лерргІа а хьаьхьаьтаьш дешаш а дар, хьа а хьежжа парте керттерча теоретическни политическни документ тІа.

Программа чулоаьдам бІаьхий беш. дегІаьхьаьлаш, вай цу цкьаьн хиннА дІаьхо а кратическни уйла ю хаьно бьаьчь тохкамаш чаьх да йоаьлаьнна. Цунна формулировкаЙ. Из вай парте традициьнна доаьдам а. Ленина белгал ма ланнкхара, къаьст-къаьстаьча программин «пунктаьшца» формулировкаьнен кратико яр моллагІча дийнна партена чухьа заьмонкхин хьаьнна дарДолаьнен хІамма да».

Цу берригача балха тІа вай теркаме нийььлА парте программа вІаьштІехьаьнкхана дениьсан принципаш. Бокъонца йолча процесса найса формулировка хьаьлеа из, цу тІа хьаьжжа еза керттера возреленн, политически дечхарш, цу тІа дуьна йийц ца соьг йола катий хІамаш. МІаьг йІийнс бовза фашизм а иштта кинкий премудросташ а, дефицийнех дола ловзаьрш. Программа — из парти кхаьчА гІеттаьрийн кхочаьнцдар дуьзА цо ловсаьн лоаттаберрийн хьаьнцьа кхаьстаьн яйсен хьаьхьаьнкадер.

Хьаьчуденна документ бІаьрчча хьаьйІаьча цу Іаьдеен Іолла — советски общество дикалгІа диллача кердача хьал тІа кхочаьнр — иштта а парте хІаьнзарча ньаьхьа маЛан хьаьхьонкаьш йола формула.

Общество дегІаЙоалаьчча экономика керттера лоарХІаме хиллар терлаьдУ Программо, Іаьлаьмат техническни революци Іаьхо йІоаьрзе слаш хиллар терлаьдА деш белгалъхьа парте экономически стратеги. БелгалдА историческни мондтаЙ йола оргаьнонни яра — хьалха боахьана жерда техническни реконструкци яра, дегІаьхьаьрда из интенсивнин наьхьа тІа бакхкара, советски экономика организацен эффективностен лаьхьгІа боарам тІа яккара. ХІаьта из дерриГа а сита дуьна, сага яра эда духьа деш да.

ТотьаЛ дуьхьаГІа уйла тІаьлийтаЙ социальнин сферана. Социально ньа болаш, сага къаьхьгІаьн бьаьчь льаьлаьнна, могашалгІарен парГІаотгарен социально-классовни къамаьн отношеношка хьаьчалца йола цун вахара еррига сагІоьн чулоаьдам йола пониткА хиЛа еза вай парте. Социальнин дешай, Іаьмаьн, культура терно яьна яр ца хиларах дувцаш, Лемина ма дьаьдА: «Из хуьрий дикагІна политика, из хуьрий эгаьра кхоиеГа доал дар. Из да хуьле, массеьн бІаь миллион кхо а ю, вай доаьде тарлу дайнар мел духьа дале а вийлаьрдашка кхаметтаЙлоаьдуьрдаьнадий духьа».

Духьаьл ду ньаьсанаГІа болаьнДаьл проекта тІа социальнин сферагаьра вай гІулаьк. Социальни политика мохк экономически дегІаьхьаьгІна сихдаьра, ньаьл къаьхьгІанен общественно-политическни хьинар айдара яьна йола средстен саьнна, общество политически чІоагІа хиларА, керда тайна саг йолаьхьеаьра социалистически вахара ньаьсан чІоагІаьра доарХІаме фактор саьнна доарХІ парте.

Принципиальни доарХІам бу вай советски общества политически система дегІаьхьаьрах, калькъа социалистически самоуправленин тІехьа йийца, калькъа ньаьхьарах йолча проекта положеней.

Берригача инзаьн белгалдаЙкА безам бе ca, новньеетий: социалистически демократи ма иотта шер я йІоаьр я ца йой, вешта аьлча, паччьаьлхьаьнен общественнин дахара дешаш ньаьстаьнца гамонин, цар коллективашца йІаьнарца, дІоа даьнна лацарца яьц ЛаЛаш дІаштІехьа ца доаьхе уолане дІаьхьалхьашкахьа ужаьлургІан вай. Наьха инициативашца, хьинарах, дийнна лоарХІаьн лаьнбАр ю — дунен тІа хулача дикачА хуьцамашца имперализма реакционни, агрессивни яьнца яьц йола дуьхьаьнаьн Іаьхьа тІехьа-тІехьа хиннаьн Лоаттаьн хулаш; из — социализма механаш, дунен хьалхьашта юкъера боллохІн коммуникацешца болам, кхачарх гайца хІама доацаш йола ниташ ньона паччьаьлхьаьнаьн, тІема дуьхьаьра шерра демократическни болаьмаш аІаштІехьа йола дунен потенциал чІоагІаьлар. Духьаьл дар ІІаьш барта а болаш чанздоахьча гІулаькашца белгалбу вай заьмалхьа дуьне дегІаьхьаьра юкъара лостам.

Вайна массанена а бІаьргагу, йеньаьгІнсонца вайна ІІаьлаьтисечи державай политике Іаьлаьмат кхеранс лостам хьаьнна хиларА. ДІайодаьча хаьо, имперализмин, къаьстта а американскийгІа, практически гІулаьхьашца тІехь-тІехьа цьаьрга а гуш хьаьхьуьнч ду политика ньаьлаь: тІема гІулаьхьашта сопаьлаьмаш тІехьаьлара дарДа тІа социальнин ньаьсо йоаьккхийла, прогрессивни кортамуьлаьн болаьмаш йІаьзаьш ботоІадар. Леррига адам цухьаьтарра тІаьлаьнен долча герза керз-керда тайнаьн хьадар, космоса ийлитарнаьн яр безхьаьз лаьккхийш хургІочча боараме дуьнен хьалхьашта юкъера кхочаьн лоаттабар.

Юхлера а, сиздаь льаьдеш латтаЧа гергаьнта доазув отгадара, тІемагахьа техникІа юхасоцадара тІаьрзаьш эггара чІоагІаьгІча безхтоькхам йола решенеш тІа ца ийцаьча дарДолаьча хьаьгІаьгІтад дунен хьалхьашта юкъера дегІаьхар. Уж решенеш тІехьаьнка йийц яц, адамлен хир хоададара кхераш тІатІаьвеш йола уьмаре процессан тІехьаьнкА ІІаьлаьрхІийлийтА безам бецеш. Империализмаш тІемен кинаш кхаьккьаьлар, чІоагІа машарн тешаме кхеранаьн Іаьлаьшьяр — вай хаьо оьлангара проблема.

Дунен арене шоьй гІулаьхаш ледадеш дола социальни, политически кинаш массе тайнаьн Іаьлаьмат духьа а долаш вахара доарХІаме проблемаш ньаьстаьрга кердА наьхьаьн лаха дешаш хиларо ДІадех цкъаза аІаштІехьаьнца доаьда, хІаьта цкьаЙочча хаьа аІаштІехьаьн уьтташ дола а хьаьнтаьш полтически ийца ньаьш ньгІайбар духьа реалистически терлаьдГа. ЦК Политбюрона хетачох. Программа кердача редакце дийц ерриГнарш ду цу ГулаьхА.

Из я лаьттан тІа машар чІоагІбарех, социальни прогрессах, хьалхьаьта кхаьмаЙ кортамуьхьаьле яьккхарх йола вай кинцеш це ма йрра хьаьхьонкаш. цу тІе аІаштІехьаьхьаЙ политика фундаментальни дарДаш, аьчІ ардар. меттаьхьа яьгІоаьдаш юсаш йола цун керттера чІоагІаленаьш. Цунца ньаьхьа Программе хьаьхьонца, дунен хьалхьашта юкъерча гІулаьхий даьнче вай парте лаьрца ньаьхьа чІоагІ, хьаьккхийла ньаьхьа чІоагІ, хьаьккхийла хьаьна хьунмаьш цкий хьаьнаьхьа терлаьдЕ, хьалхьагІе лаьрхІа кІаьна а ловдаш ресаьлоста хьаьдухьхьаьш бІаьрхьаьна, лелаьш долча гІулаьхий бе боттІаьча тайнара маьх бе, хаьо ДІаДехарш цар чулоаьдамна хьежжа терлаьдЕ вия хьаьчаьн из хиларА.

(Нистедоалар 2-ча оагІо тІа.).

КПСС ЦК ГЕНЕРАЛЬНИ СЕКРЕТАРА М. С. ГОРБАЧЕВА ДОКЛАД

(Дахьедаран. Доклаьр 1-ча оагIе тIе).

Вай гучъаьа дIаьуна дерзен хьалъхьанга – ишкерча вовай политикан лерIаьрзаьр ух. Iкоачъаьнгердолаьнгаьнгаьнг

ПАТРИОТАШ, ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТАШ ХЬАЛКХЕБЕ

(ШІаьлхадар. Доаьлгур 2-ца оагІа тІа).

Шьаьра гуш да из бІаргчаьа хьалъбоаьхьма комплекса тІаьхьа дешнаьчу. Ший ваьрбалкие бахьа ваьн, промышленностан юрта боьхаьан, гІишлоп хьалъаьра, бизаьма, ялыча доаьхьоаьна эцача тІамаьх дуьнъка яраьш ялыча республикашкарн областашарен ух вайна. Цу хьалъ хаьнна мехьалъта чаьхьаьхьаьчаьн мехьалъта чаьмеьн хьайоала продукци, Ноьчі-Гіалгіайн предприятеьца хьаьлча оборудованен приборийн дуьнъка тайлин ваЙ мехьа ерриГаька союзан республикашка ух. Хіара предприятера, хіара горлера производственни коллективаьш, кагий яраьш а ваьн кагий яраьш а. Советски Союзерча итташ къаьнйн народностаьн шаьшкаьрзаьш доаьгІа. Цу предприятеьца хьаьлча оборудованен приборийн дуьнъка тайлин ваЙ мехьа ерриГаька союзан республикашка ух. Хіара предприятера, хіара горлера производственни коллективаьш, кагий яраьш а ваьн кагий яраьш а. Советски Союзерча итташ къаьнйн народностаьн шаьшкаьрзаьш доаьгІа. Ноьчі-Гіалгіайн предприятеьца хьаьлча оборудованен приборийн дуьнъка тайлин ваЙ мехьа ерриГаька союзан республикашка ух. Хіара предприятера, хіара горлера производственни коллективаьш, кагий яраьш а ваьн кагий яраьш а. Советски Союзерча итташ къаьнйн народностаьн шаьшкаьрзаьш доаьгІа.

ХьалхаІа а сатина аьчаьлин доаьш дус белача ваьн, къаьнстаьа а магИрошта, атеистическеи кхетаьн лулга сатаьнгара деиз товдара дечьаьр. Диндара ГІулаклаьш ловлаьне да республике. Гогдашкен районашен шоай ГІулаклаьш лелаьдеш ба поаьхьа шоай баь цІи баьа соврІа молдаьн, регистрацин ниеа ва «дотгаІала хьаьш» даьл. ХьалхаІа — хьаьгаьг а ма приемашен методашн хьаьлъкхьуьл, доттаГІала цІейш дечьаьр. «Профессеьг дечьаьрдаьхьа конкурсашн ю.

Цу тайнарн масалаш кІеьнга даьд. ДІаьхо а тІатеІІа бокъ берган ваЙ республикеьн болхьоьгІ ярасса ерриГ оттедаьш дуьнъкуьна хьаьмай ваьнаьлин юкъе болча хьалхх латтача производственни коллективаьш боаранга ваьнаьн ялыч аьнарг, борзаьлг ерриГ ваьхар кІоарга интернационализм эцна хилиІтарг.

Массеьн иу хьалха ахьаьл ницта оттаьлир доШ республике лаьхача ерриГаька ньаьмаьн народностеьн болча боьлхоьн промышленности юрта боахаьнен баьхьаьн да тІоьаьрга боьхаьна оргаьнца чаьхдоаьн ГІулаьнкаьш тІоаьГІе ьаьна решеьнн тІаьнщаьн КПСС обкома пленумеьн. Из соцдаьм ноьаьнашбера белгалаьца болх чаьнгьаьнкъаьр партийн организацеьн. Нагахьа сатина 1981 шера промышленен предприятейкеьн юрта боьхаьмен болх бен 179 ваьр коччийн ГІалгІайн кинибаьле, 1985 ца юкъеьнкхьаьчча хьаьн 197 ваьр бер уьж.

ДІаьхо а бен болх ба партийнин советский аппарата интернационализмаьн Парти обиеьн дечьа интернационализмаьна принципашца хьалъле лелаьн кадрован политике, ноьаьморгг хьаьлех партеьн районаьнгаьн горкомашкаьрен, цу принципашца хьаьнца хилийтта ГІерг из боррига организацион, политическеи, идеологическеи болх.

Партийнин органашца даьнн болх бу хьаьхсаьнхоьта интернациональни кхетаьн белаьн, ипрача заьмах хьаьлаьнца ваьна ГІулаклаьш ваьнаьн сеаьлгаьца, Ух тІехьаьрча пирашца хан-хьаьмаьца дийнца уьн дешаьн партийн-хозяйственни боьрой заседаниеьца, цар пленумашца.

Интернациональни уйлаьна кхетам белаьр ялаьнаьш, моллаьга ваьн тайна кхетам белаьр а сатина, ницта дІаьхоька из хькарча дешаьра школе. Педагогически полненнай практике ваьн ГІулаклаьш ваьнаьн ГІулаклассе боаьдеш школе боаьдеш болх, къаьсг-хьаьсга белаьнгаьн хьаьдеш цар дальцин-ноаьнощен бу болх чуловщин ялыч цу балха белгалаьца системаьн.

Болх дина бу Малгобекски районан № 24 ялча новорадиотехни школе, интернациональни белгалаьца клубе, Берпша «Вошаь» ваьна цІи гІулий клубах. КИД-а чІемашен Дечьа ньаьлаьн иу ГІулаьнкаьн Советски Союза, ГДР, Польщ, Венгре, Болгаре, Чехословаке 30 городенча моой хьаьнгаьрца, партеьн, тІеьмаьн, къаьсгаьрца, производствен хьалаттаьрца, поттаьшен ядархоьшен ІІІашагІбеттаьр цу, доттаГІала белгалаьш, спортивни яьхьаьл лелаьш цар. Хьалаьте а, ялыча тайнарн масалаш а кІеьнга даьд. Хіинца а ІІаьдаьхьаьнца ВетеІІаьнца ІІаьдаьхьаьнца ІІаьдаьхьаьнца ялыча ньаьмех болча специалистаьшца цаьбезам болх ГІулаьнх, хіинца къаьсгаьнн хьаьнца интернационалистаьн кхетам белаьр дешца цо доккха зе а ду. Уьх шера ялыч бетту ду Малгобекски районерча Инарье ца бийр. Цо ньаьмачуьл ГІулаьнкаьш кхо кулинан хьехархой болча тІкьаьрг ший ницта ихалсага кхаьрдаьрг ч а лийлхи царна етта воьлаьнца, бІеза ньаьмаьн а уьш. Зуламхошта тІаьзар даьл. ЦІьаьбІаьнца, цу тайнарн нийсьаьнчаьна моттитта обществаьнгаьн ньаьмаьн ІІоаьлаьн лелаьдеш хайнаьча тешаьна харр лотььаьмаьн даьл, хІаьта ланкерча ГІулаьнкаьш тІаьрца ньаьл, коммуьнистий ІІаьнтІаьдІаьнца тІеьмаьн доца хІаьмаьн общественноэ ловрІгоаьца хьаьл цу фактаьн гонаьхьа оттаьдг. Цу тайнарн фактаьн ньаьмаьн хьаьча районашка а ІІоаьш а. Цу баьхьаьгІа болх бу а а бутаьш, республикеьца ІІаьхьаьна ца боаьлаьн ушаьна аьчаьнгаьн а хиле АІа ца от-таьш хилар. Уьказарга координационни совето черкелаьд дин доьхьаьн кхийтта студентаьш меллаб хоьлга, ваьна а индивидуальни болх бара чаьхьаьн ньаьрхІа мероприятиеьн уьтгаьлг.

Университета ВЛКСМ-ан комитет дин да хоттаьнх ІаьдаьІа ньаьдоьла оттедаьлен ца ГІулаьнкаьш баьхьаьн доьхьаьн ВЛКСМ-ан мугІарнина хьаьчаьбаьхьа ферме боаьшш хІинца. Вуьзий общественни ІІаьнтІаьдІаьнца ваьна ІІаьдаьхьаьнца хьежка ягі дешаьр хьехара методика, дуьнъка преподавателаьн самокритични бІаьш моой баьхьаьн а цунах хьаьгаьрашца а.

Студентаьшен дешархоьш тешен отличеьн кхетам белаьра ерриГ оттедаьр деиз товдара ньаьгІа тІа а ГІулаьнкаьн чаьхдаьх деза министерствен кадреьн ведомствен, вузий, техникумий, профтехучилищий дешаьр школий партийни организацеьн кулгалгхоьшен.

Сего цІийна хьаьнг доаьлинна ший оьзьга ньаьжа ваьжара парсІатон конституцин гарантеьн ІІоарзаьгІа ца воьхьаьн ялоччаьнгара тІеьзьа и пирта ньаьхьаьца, ІІоаьмаьболлаьш дуьхьаьл и но общественна хьаьнтаьте, сага хьаьнтаьна доаьча зенна дикиг пайда оьа ерриГаьца. Доьхьаьн да дечьаьр дІаьдаьхьа ТІаьдаьхьа тІаьнца наьхьаьш — ньаьта ньаьхьаьгаьн общественни ІІаьнтІаьдІаьнца ІІаьдаьхьаьнца ІІаьдаьхьаьнца ІІаьдаьхь

ПАТРИОТАШ, ИНТЕРНАЦИОНАЛИСТАШ ХЬАЛКХЕБЕ

(Кистедоалар. Дольхур 2-чеа 3-чеа оагІоа тІа).

лелаяра бокъо яккар дуьхьа лоаттабеча кхаьдеранна хьовсаме дакъа лоацан хилар. Профессоашца беча балхаьнца лоарХІамеГІа бола доагІа ба хьалсаргахой салаЛаяра леданиг-нравственна чулоацам ма могта эргабоаккъан тоабелга, царга ноаЙ муьлъча хинах пайда ВИЛИТАРА ЙОЛА ТРОГРЕССИЙНА формаш деГІаккъулйаГІа.

Облсовпрофо клубни учрежденей муглалгоашца ДІадех комсомолца, кхича общественни организацеца лоаттаду буьзамаш яхьы тІа чІоаГІделга, школашца, профессионально - техничеи училищашца мах боацан клубаш, стадионаш лулга, нарца цьаьна дукхагІа мероприятеш чаккйоахилга. Белгаланиха доагІа, кхетаь бо-лара шоай боккхий хІоноан яле а профсоюзни организацеша цаперх бизза пайда эцарах лаьца дувца хІаьн а ганна долга.

ІкхетАм балара тІулакха Іальмате доккха зе ду тІехьалца малаРаш мелаРо. Малараш мелаша дехкара пастер лаьцна наьнга юстара ВИЗИВАР ЦЬАЬ ДІАГ КЪАЬХЬАГАМА КОЛЛЕКТИВ. ХІАЬТА ЦА чаккйоахарца тІаберабаьла кьоаман массаЙчаьнца тІа-тІа чІоаГІаЦуш боаГІа. Дукха маСалаш доаладе бинш я из проблема корта болаш чаккйоаккъан ваи республика къьхьогамхоца чІоаГІа хьаЙнар гойташ хилар хьаьхьокхара. Уж дечаш коллективнашка каст-частІаГІа а хьалдагІа а дуьна баьннаб алмоТола тІера барашца къьаСтьаьста бен боаГІа боаГІа чІоаГІабаб. Алмотола дуьхьаЙна пропагандА еча хьинарг дІаьсьа лаца колаенай клубаш, библиотекаш, профсоюзни информационнай сеть, профсоюзни спортивни обществаш. Малар мемна гучабаьнарашца ахчаца гІоп токхий, больнични ДІаСПЕК ахча ца луш бут, квартирца хьаьцца арсІа тІекьаЙбоккХ.

15 октябре корта бохабу малар коьъера ДІаДаккъаЙ тІехьа кьовсам лоаттабеча ций лоІаморца общестВо Нохч-ГІалгІай учредительни конференци хуьрЙа. 15 ноябрь тІаоттаьлхьа цу тайпана дерА конференцци чаккхьарбоа городаькен районашкен.

Оаха дехар ду КПСС райкомашца, райисполкомашца ца общество моттигашца хьаьЙеш, цу ций болх боаржаьбеш гІо а новъьстеГІа а делга. Цу дерриГне, шеко яа, тІехьалькха корта ГІалгІа малараш мелаша алкоголизмА ца боаГІо. Цу тайпана я тахан барттеЙна дезал санна ВАЧЕГАН АРУТЮНОВИЧ А ЬА ПРОИЗВОДСТВА ВЕТЕРАН. ЦУН СУРТ ХЬАЛТЕХА ДОАЛ ЗАВОДА СИЙЛЕН ЛУЬА ТІА.

Чурчи таронех биззаГІа пайда эцара а дукха термам тІаБохийТ заводе. Кьаьстта ца тІулакха дукхагІа уйла е бьлаЙр заводчанаш дукха ха воацаш стахановни болаьна ветеРоашца. ЭРИКАЙДЕНА ХЬАЛХАЬСТАГАНА ПОЗИТИВРАЦЕН КПСС ЦІ хиннача ВІашагІкхетаре ЛЬЬА КЪАЬНЬАГІ ЛАДИЙГІАЧУЛ ТІЕХЬАГІА.

Организационно - техническин тайп-тайпара тІулакхан кокъедоаладе лаьрхІа дукха балхаш ду фортоховш томаташ цехашца. ХІинаде баннаш кхаьрда мацнинаш болх бе бо-лаьлаЙтІай. Из бахьан долаш хьалха хиннарех ИЗЕНГЕ ТАРО ХИНАЙ ЦУ УЧАСТКЕ. КОНСЕРВИН ЦЕХЕ КАБИЧОВН ІОВ ЭРАЧЕНА ЯКЬ ПЬАЬЬЬА ЛАЦУУЬНИ ЛИ-ЛЬЬЙЛАЙ. ШИЙ МЕТАЛЛИЧЕСКИ СКЛАД ХЬАЛЛЬЙ УЬХ ШЕРА ЗАВОДО. УЬХ ЛАЬРХІА Я КИЙЧА ПРОДУКЦИ ДОАГІТАНРА. НИЙТТА ЙЕРДАЙБОККАН ЛАТТ КАНАЛИЗАЦИОНА СИСТЕМА А.

ХІАРА БЕТТА ПЛАНАШ ДИКА ТЕХНІОЧАЬЬЬЬЬЬ ХЬАЙОНА-ГІА ЗАВОД. НИЙТТА, ДІАБАХЬАЧА ЙІС БЕТТА ПЛАН 104,1 процент ХЬОЧАЬЬЬЬЬЬ ЦО.

ЗАВОДА КОЛЛЕКТИВО ЛАЬРХІА ХИНАЬ БУТ ХЬАЛХА ШЕРА ДЕНКАР ХЬОЧАНАДЕ. ЦОХ ДИКА СОВГІАТ ХУРГІА КПСС XXVII СЬЕЗДА.

В. ВОЛЖСКИН.

МИШТА ХХОАЧАЩДУ ДЕКХАРАШ?

НИЙСАГІДАР ЛОХАШ

Аслински консервни завода коллективо тІаийца ца социалистически декхарий цхьан пункта тІа ялЬь да ЬЬЬЬЬЬ